

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગોપીનાથ @ઝલર

વિ.

ઉત્તર પ્રદેશ રાજ્ય

૩૧ જુલાઈ, ૨૦૦૧

[ન્યાયમૂર્તિ એમ. બી. શાહ અને ન્યાયમૂર્તિ દોરાઈસ્વામી રાજુ]

દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦:કલમ ૩૪.

સામાન્ય હેતુ-તેના આગળ અનેક વ્યક્તિઓ દ્વારા કરવામાં આવેલા કૃત્યો-ગુનાહિત કૃત્યોની સંયુક્ત જવાબદારી-વ્યક્તિઓની બહુમતી દ્વારા ઘડવામાં આવેલાં કૃત્યો-સિદ્ધાંતોની રચના, અનેક વ્યક્તિઓ દ્વારા અલગ, સમાન અથવા વૈવિધ્યસભર કૃત્યો કરવા, સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવા માટે, આવી દરેક વ્યક્તિઓને પરિણામ માટે જવાબદાર બનાવે છે-સામાન્ય હેતુ સીધા

પુરાવા દ્વારા અથવા કૃત્યો અથવા અન્ય સંજોગોમાંથી અનુમાન દ્વારા સાબિત કરી શકાય છે.

અપીલકર્તાને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચીને કલમ ૩૦૩ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો અને આજીવન કેદની સજા ફટકારવામાં આવી હતી.ઉચ્ચ અદાલતે દોષિત ઠેરવવા અને સજાને સમર્થન આપ્યું હતું.આથી આ અપીલ કરવામાં આવી છે.

ફરિયાદી પક્ષના જણાવ્યા અનુસાર, દુર્ભાગ્યપૂર્ણ દિવસે મૃતક દુકાનની સામે ખાટલા પર બેઠો હતો અને આરોપીએ મૃતકને મારી નાખવા માટે ઉશ્કેર્યો હતો.જ્યારે મૃતકએ ભાગી જવાનો પ્રયાસ કર્યો ત્યારે અપીલકર્તા અને એક આરોપીએ મૃતક પર હુમલો કર્યો અને તે નીચે પડી ગયો.ત્રીજો આરોપી બે હુમલાખોરોની બાજુમાં ચોકીદાર ઊભો હતો અને બૂમો પાડતો હતો કે જો કોઈ આવવાની હિંમત કરશે તો તેને પણ મારી નાખવામાં આવશે.

અપીલકર્તા વતી એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે અપીલકર્તાએ માત્ર એક સામાન્ય ઈજા પહોંચાડી હોવાથી તેને ફક્ત આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૨૪ હેઠળ દોષિત ઠેરવી શકાય છે અને તેથી, આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨/૩૪ હેઠળ દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં.

અરજી નામંજૂર કરતાં કોર્ટે

ઠરાવ્યુ:૧. દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦ ની કલમ ૩૪ એ ગુનાહિત કૃત્યો કરવા માટે એકસાથે જોડાયેલી વ્યક્તિઓની બહુમતી દ્વારા કરવામાં આવતા ગુનાહિત કૃત્યો માટે સંયુક્ત જવાબદારીનો નિયમ મૂકે છે, જો કે આ પ્રકારનું કૃત્ય તે બધાના સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવામાં છે.ઘણી વ્યક્તિઓ દ્વારા અલગ, સમાન અથવા વૈવિધ્યસભર કૃત્યો કરવા છતાં, જ્યાં સુધી તે એક સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવા માટે કરવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી આવા દરેક વ્યક્તિને તમામ કૃત્યોના પરિણામ માટે જવાબદાર બનાવે છે, જાણે કે તેણે પોતે જ તે કર્યું હોય, સમગ્ર ફોજદારી કાર્યવાહી માટે-પછી ભલે તે ખુલ્લેઆમ ન હોય અથવા માત્ર અપ્રગટ કૃત્ય હોય અથવા માત્ર ગેરકાયદેસર ચૂકની રચના કરતી ભૂલ હોય.કલમ ૩૪, તેથી, ત્યારે પણ આકર્ષાય છે જ્યારે વિવિધ સંઘો દ્વારા કરવામાં આવેલા કૃત્યો અલગ હોય છે જ્યારે તે એક રીતે અથવા બીજી રીતે સ્થાપિત થાય છે કે તેઓ બધાએ ભાગ લીધો હતો અને સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવામાં પોતાને રોક્યા હતા જે પૂર્વ-નિર્ધારિત અથવા પૂર્વ-ગોઠવાયેલી યોજના હોઈ શકે છે અથવા જે ગુનાના કમિશન દરમિયાન ક્ષણના ઉશ્કેરાટમાં પ્રગટ અથવા વિકસિત થઈ શકે છે.સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવામાં સંબંધિત વ્યક્તિનો સામાન્ય હેતુ અથવા હેતુ કાં તો સીધા પુરાવાથી અથવા કૃત્યોના નિષ્કર્ષ અથવા કેસના

સંજોગો અને પક્ષકારોના વર્તન દ્વારા સાબિત થઈ શકે છે.અંતિમ નિર્ણય, કોઈપણ રીતે, દરેક કેસના સંજોગોમાંથી અનુમાન કરી શકાય તેવા તારણો પર આધાર રાખે છે.[૭૭-સી-એફ]

૨. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓએ મૃતક અને અપીલકર્તાને દૂર કરવા માટે એક સાથે બૂમો પાડવાના આરોપીના વર્તનને સ્થાપિત કર્યું હતું, તેમ છતાં પીડિતાએ તેની આસપાસથી સ્થળ પરથી ભાગી જવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અને ત્રીજા આરોપી દ્વારા લાઠી દર્શાવતા ઉશ્કેરણી વિશેના વધુ પુરાવા દર્શાવે છે કે જે કોઈ પણ પીડિતાને બચાવવા માટે આવવાનો પ્રયાસ કરશે તેને પણ દૂર કરવામાં આવશે, સંબંધિત પગલાને સાબિત કરવા માટે કાયદામાં પૂરતા પ્રમાણમાં છે અને તમામ આરોપીઓએ મૃતકને દૂર કરવા માટે સામાન્ય હેતુ શેર કર્યો છે.પરિણામે, હાથ પરના કેસમાં આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ માં સમાવિષ્ટ સિદ્ધાંતોનો અમલ સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતો અને કોઈ પણ અપવાદને કાયદેસર રીતે લઈ શકાય નહીં. [૭૮-એ-ડી]

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન:ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૧૦૧૪/૧૯૯૯.

સીઆરએલમાં અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટના ૭.૭.૯૮ ના ચુકાદા અને આદેશમાંથી. એ. નંબર ૮૮૦/૧૯૮૦.

અપીલકર્તા માટે મનોજ પ્રસાદ.

પ્રતિવાદીઓ માટે પ્રમોદ સ્વરૂપ માટે પ્રવીણ સ્વરૂપ અને પ્રશાંત ચૌધરી.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ રાજુ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

બીજા આરોપી (આરોપી Nos.૧ અને ૩ હાઈકોર્ટમાં અપીલ પેન્ડન્સી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા) દ્વારા ૧૯૮૦ની ક્રિમિનલ અપીલ No.૮૮૦ માં અલ્હાબાદ હાઈકોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચના તારીખ ૭.૭.૧૯૯૮ ના ચુકાદા સામે દાખલ કરવામાં આવેલી આ અપીલ <ID ૧ પર સાંજે લગભગ ૪ વાગ્યે માશીકા ગામમાં બનેલી ઘટના સાથે સંબંધિત છે, જેના પરિણામે એક રામચંદ્રનું મૃત્યુ થયું હતું. વિદ્વત વધારાના સત્ર ન્યાયાધીશે ત્રણેય આરોપીઓને તેમની સામેના આરોપ માટે દોષિત ઠેરવ્યા હતા, જે આઈપીસીની કલમ ૩૪ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૩૦ હેઠળ સજાપાત્ર હતા અને તેમને આજીવન કેદની સજા સંભળાવી હતી. ત્રણેય આરોપીઓએ અપીલ પર હાઈકોર્ટ સમક્ષ આ મામલાનો પીછો કર્યો હતો અને અગાઉ નોંધ્યું હતું તેમ, હાઈકોર્ટ સમક્ષ અપીલકર્તા ૧ અને ૩ અપીલની પેન્ડન્સી દરમિયાન મૃત્યુ પામ્યા હતા અને અપીલની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી અને વિદ્વાન સેશન્સ જજના ચુકાદાની પુષ્ટિ કરવા માટે નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો.

ફરિયાદી પક્ષનો કેસ એ છે કે જ્યારે મૃતક રામચંદ્ર સાંજે લગભગ ૪ વાગ્યે રામ લાલક (પીડબ્લ્યુ. ૧), કૃષ્ણ મુરારી (પીડબ્લ્યુ. ૨) અને રાજમણિ સાથે માશીકા ગામમાં આવેલા છોટે લાલ બનિયાની દુકાનની સામે એક ખાટ પર બેઠા હતા, ત્યારે ત્રણેય આરોપી જનતા શંકર, ગોપી નાથ (અહીં અપીલકર્તા) અને શ્યામ શંકર ત્યાં આવ્યા હતા અને જનતા શંકર અને ગોપી નાથ ફરસાથી સજ્જ હતા જ્યારે શ્યામ શંકર લાઠીથી સજ્જ હતા.તમામ આરોપીઓએ મૃતકને મારી નાખવાની ઉશ્કેરણી કરી હોવાનું કહેવાય છે અને આરોપીની ઉશ્કેરણી સાંભળીને રામચંદ્રએ જે ખાટલા પર બેઠા હતા ત્યાંથી ભાગવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો, પરંતુ જટા શંકર અને ગોપીનાથે મૃતક પર ફરસા વડે હુમલો કર્યો હતો. ઇજાઓ થતાં મૃતક નીચે પડી ગયો અને તે પછી પણ જટા શંકરે ફરીથી મૃતક પર જમણી બાજુએ ફરસાઓ વડે હુમલો કર્યો. અન્ય આરોપી શ્યામ શંકર બે હુમલાખોરોની બાજુમાં ચોકી પર ઊભો રહ્યો હતો અને બૂમો પાડી રહ્યો હતો કે જો કોઈ આવવાની હિંમત કરશે તો તેને પણ મારી નાખવામાં આવશે. પીડબ્લ્યુ. ૧, પીડબ્લ્યુ. ૨ અને રાજ નારાયણે અવાજ ઉઠાવ્યો હતો અને અન્ય વ્યક્તિઓને આકર્ષ્યા હતા અને તે સમયે ત્રણેય આરોપી વ્યક્તિઓ ભાગી ગયા હતા. કૃષ્ણ મુરારી (પીડબ્લ્યુ. ૨), રામ સંજીવન, મિશ્રી લાલ અને રાજ નારાયણ ધાયલોને અલાહાબાદની સ્વરૂપ રાની નહેરુ હોસ્પિટલમાં લઈ ગયા હોવાનું કહેવાય છે, જ્યાં સાંજે ૬:૩૦ વાગ્યે ડૉ. આર. પી. સિંહ (પીડબ્લ્યુ. ૪) દ્વારા તેમની તપાસ

કરવામાં આવી હોવાનું કહેવાય છે, જ્યારે મૃતકની વ્યક્તિ પર નીચેની ઇજાઓ મળી આવી હતી::

૧. ચહેરાની જમણી બાજુ ૬ X ૧ હાડકાની ઊંડી ઘા જમણા કાનના લોબ્યુલથી દાઢીના મધ્ય સુધી વિસ્તરે છે, તાજા રક્તસ્રાવ હાજર છે.

૨. જમણા પેરિએટલ પ્રદેશ પર ઉઝરડા ઘા ૨ X ૧/૨ હાડકાં જમણા કાનની ઉપર ૫ ઊંડા તાજા રક્તસ્રાવ હાજર છે.

૩. ગરદનની જમણી બાજુએ ૧ X ૧/૨ સ્નાયુ ઊંડા ઘા, તાજા રક્તસ્રાવ જમણા કાનની નીચે ૫ X ૧/૨ હાજર છે.

પીડિતા બેભાન હતી અને તેને નિરીક્ષણ હેઠળ રાખવામાં આવી હોવા છતાં, હોસ્પિટલમાં સાંજે ૬.૫૫ વાગ્યે તેનું મૃત્યુ થયું હતું.

લેખિત અહેવાલ (ઉદા. કે. એ. ૧) આ ઘટનાને લગતી ફરિયાદ પીડબ્લ્યુ. ૧ દ્વારા પોલીસ સ્ટેશન, નૈની, જિલ્લા અલ્હાબાદ ખાતે સાંજે ૫:૩૦ વાગ્યે નોંધવામાં આવી હતી, જેના આધારે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૭ હેઠળ ગુનાહિત કેસ નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી. પી. ડબ્લ્યુ. ૬, જે તે સમયે ફરજ પર હતા, તેમણે તપાસ હાથ ધરી હતી અને પોલીસ સ્ટેશનમાં જ રામ લલકનું નિવેદન નોંધ્યું હતું, ત્યારબાદ ઘટના સ્થળે દોડી ગયા હતા અને સ્થળની તપાસ કરી હતી અને ફરિયાદી દ્વારા આપવામાં

આવેલી માહિતી પર લોહીથી રંગાયેલી અને સાદી માટી તેમજ લોહીથી રંગાયેલી થેલી (ઉદા. ૭ થી ૯) ઘટનાના સ્થળેથી.સ્થળ યોજના (ઉદા. કા-૭) તૈયાર કરવામાં આવ્યું હોવાનું કહેવાય છે અને અન્ય સાક્ષીઓના નિવેદનો રાત્રે ૧૧ વાગ્યા સુધી નોંધવામાં આવ્યા હોવાનું કહેવાય છે. બીજા દિવસે, રામ ચંદ્રના મૃત્યુની માહિતી મળતાં, આઈ. ઓ. હોસ્પિટલ ગયા અને મૃતદેહનું નિરીક્ષણ કર્યા પછી તપાસ અહેવાલ તૈયાર કર્યો અને ત્યારબાદ મૃતદેહને પોસ્ટમોર્ટમ માટે કોન્સ્ટેબલ સાથે મોકલી દીધો.તપાસ પૂર્ણ કર્યા પછી, ત્રણેય આરોપીઓ સામે ૯.૧.૧૯૭૯ પર મૃતક રામચંદ્રની હત્યા કરવા બદલ કલમ ૩૪, આઈ. પી. સી. સાથે વાંચીને કલમ ૩૦૨ હેઠળ આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું.ફરિયાદી પક્ષનો આગળનો કેસ, જે સંબંધિત સામગ્રીને રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવી છે તે એ પણ છે કે અગાઉ તે જ ગામના ત્રિવેણી પ્રસાદ તિવારીની હત્યા કરવામાં આવી હતી જેમાં મેસર્સ શિશમની, રામ સંજીવન અને જીવન લાલને ઉપરોક્ત હત્યા માટે આરોપી વ્યક્તિઓ તરીકે રજૂ કરવામાં આવ્યા હતા, જેમાંથી શિશમની આ કેસમાં મૃતક રામચંદ્રના ભત્રીજા હોવાનું કહેવાય છે અને રામ સંજીવન અને જીવન લાલ મૃતકના પિતરાઈ ભાઈઓ હતા.તેથી, રામચંદ્ર અગાઉના હત્યાના કેસમાં ત્રણ આરોપીઓ વતી પૈરવી કરી રહ્યા હતા અને તે કેસમાં આરોપીઓની જામીન અરજીના સંબંધમાં સોગંદનામું પણ દાખલ કર્યું હોવાનું કહેવાય છે.તેવી જ રીતે, અન્ય કેસમાં હત્યા કરાયેલ વ્યક્તિ ત્રિવેણી પ્રસાદ આ કેસમાં ત્રીજા આરોપી શ્યામ શંકરનો નાનો ભાઈ હોવાનું કહેવાય

છે.વધુમાં, એક શ્રીમતી. શીશમણીની કાકી, રાજપતિ દેવીએ આ કેસમાં પ્રથમ આરોપી જટા શંકર અને વર્તમાન અપીલકર્તા સામે ૧૧.૧૨.૧૯૭૮ પર એફઆઈઆર દાખલ કરી હોવાનું કહેવાય છે, જેમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો હતો કે જટા શંકર, ગોપી નાથ અને જટા શંકરના પુત્ર કેશિયોએ તેમના ઘરને આગ ચાંપી હતી અને તે ફરિયાદમાં, મૃતક રામચંદ્રને ફરિયાદી સાક્ષી તરીકે ટાંકવામાં આવ્યા હતા અને તેથી, આ કેસમાં આરોપીએ મૃતક સાથે દુશ્મનાવટ કરી હતી.

ફરિયાદી પક્ષે PWs.૧ થી ૯ ની તપાસ કરીને તેના કેસને ટેકો આપ્યો હતો, જેમાંથી પીડબ્લ્યુ. ૧, રામ લાલક અને પીડબ્લ્યુ. ૨, કૃષ્ણ મુરારી, આ ઘટના માટે આંખના સાક્ષી હતા.પીડબ્લ્યુ. ૩, મોતીલાલ નહેરુ હોસ્પિટલ, અલ્હાબાદના તબીબી અધિકારી ડૉ. આર. વી. સિંહ, જેમણે મૃતકના શબનું શબપરીક્ષણ કર્યું હતું, તેમની પણ તપાસ કરવામાં આવી હતી.દસ્તાવેજી પુરાવા અને ભૌતિક વસ્તુઓ પણ ચિહ્નિત કરવામાં આવી હતી.બચાવ પક્ષ તરફથી કોઈ પુરાવા આપવામાં આવ્યા ન હતા, પરંતુ આરોપીએ સુનાવણીની જરૂરિયાતને નકારી કાઢી હતી.રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવેલી સામગ્રીની વિચારણા પર, વિદ્રત ટ્રાયલ જજ એ નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા કે ફરિયાદી પક્ષે રજૂ કરેલા પુરાવાઓ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત કરે છે કે ત્રણેય આરોપીઓ રામચંદ્રને મારી નાખવાના સમાન ઇરાદા સાથે આવ્યા હતા અને તેથી, તેમાંથી દરેકને તેમના વ્યક્તિગત કૃત્યો માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાતા નથી અને ફરિયાદી પક્ષ એ સાબિત કરવામાં

સફળ રહ્યો છે કે આરોપીઓ રામચંદ્રની હત્યાના દોષી છે.પરિણામે, તેમને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચીને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યા હતા અને આજીવન કેદની સજા ફટકારવામાં આવી હતી.

નારાજ, ત્રણેય આરોપીઓએ હાઈકોર્ટ સમક્ષ અપીલ પર આ મામલાનો પીછો કર્યો હતો અને અગાઉ સૂચવ્યા મુજબ, હાઈ કોર્ટે આરોપીઓના દાવાને નકારી કાઢ્યો હતો કે તેમને આ કેસમાં ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યા હતા, જોકે તેઓ નિર્દોષ હતા અને કોઈપણ સંજોગોમાં અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવી શકાય છે, જો કે, માત્ર આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૨૪ હેઠળ, કારણ કે તેણે માત્ર એક સરળ ઈજા પહોંચાડી હતી, સેશન્સ કોર્ટના તારણો અને તેમની દોષિતતા અને લાદવામાં આવેલી સજાની પુષ્ટિ કરી હતી.તેથી, આ અપીલ.

અપીલકર્તા અને પ્રતિવાદી-રાજ્ય માટે વિદ્વાન સલાહકારને સાંભળ્યા.અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે નીચેની અદાલતો સમક્ષ લેવામાં આવેલા વલણને પુનરાવર્તિત કરતી વખતે દલીલ કરી હતી કે તપાસ કરનારા જેવા રસ ધરાવતા સાક્ષીઓ સિવાય ફરિયાદી પક્ષ માત્ર આ વિસ્તારમાં જાહેર જનતાના કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષીઓની તપાસ કરવામાં નિષ્ફળ ગયો કારણ કે આ ઘટના દિવસના સમયે થઈ હતી, પરંતુ દુકાનના માલિક છોટે લાલ બનિયાની તપાસ ન કરવામાં પણ ગંભીર ભૂલ કરી હતી, જેમની દુકાનની સામે આ ઘટના બની

હોવાનું કહેવાય છે અને આ કાર્યવાહી કેસની વિશ્વસનીયતાને ગંભીર રીતે નબળી પાડે છે.ઘટના સ્થળને લગતી તૈયાર કરવામાં આવેલી સ્થળ ચોજનામાં, જ્યાંથી લોહીની ગંદી માટી લેવામાં આવી હતી તે સ્થળને ચિહ્નિત ન કરવા અંગે પણ ફરિયાદ કરવામાં આવી છે, જેમાં દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે ઉપરોક્ત ભૂલથી ઘટના સ્થળ વિશે ગંભીર શંકા થાય છે અને આમ ફરિયાદી પક્ષનો કેસ અત્યંત અસંભવિત સાબિત થયો હતો.છેવટે, એવી પણ દલીલ કરવામાં આવી હતી કે, જો બિલકુલ હોય તો, અપીલકર્તાને માત્ર કલમ ૩૨૪, આઈ. પી. સી. હેઠળ સજાપાત્ર ઈજાઓ પહોંચાડવા માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય છે, અને કલમ ૩૦૨/૩૪, આઈ. પી. સી. હેઠળની દોષિતતાને બિલકુલ ટકાવી શકાતી નથી.રાજ્યના વિદ્વાન વકીલે નીચેની અદાલતોના ચુકાદાઓમાં સમાવિષ્ટ તર્કને અપનાવ્યો હતો અને દલીલ કરી હતી કે નોંધાયેલા તારણો સારી રીતે માન્ય છે અને પુરાવાની યોગ્ય પ્રશંસા પર પ્રસ્તુત કરવામાં આવેલા સહવર્તી તારણોમાં કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી.બંને વિદ્વાન વકીલોએ પોતપોતાના વલણને સાબિત કરવા માટે ચુકાદાઓના સંબંધિત ભાગો તરફ અમારું ધ્યાન દોરવા આમંત્રણ આપ્યું હતું.

અમે બંને બાજુના વિદ્વાન સલાહકારની રજૂઆતોને કાળજીપૂર્વક ધ્યાનમાં લીધી છે.જ્યાં સુધી આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ સાથે વાંચી શકાય તેવી કલમ ૨૭૨ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવેલા પડકારની વાત છે, ત્યાં સુધી અપીલકર્તા વતી

કરવામાં આવેલા દાવાના તથ્યાત્મક પાસા સાથે વ્યવહાર કરતા પહેલા, આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૪ ની સહાય મેળવવાની બાબતમાં, આ અદાલત દ્વારા ધ્યાનમાં રાખવા અને વારંવાર પુનરાવર્તિત કરવાના મુખ્ય સિદ્ધાંતોની જાહેરાત કરવી જરૂરી છે.કલમ ૩૪ આઈ. પી. સી. ને ફોજદારી કૃત્ય કરવામાં એક સાથે જોડાયેલી વ્યક્તિઓની બહુમતી દ્વારા કરવામાં આવેલા ગુનાહિત કૃત્યો માટે સંયુક્ત જવાબદારીનો નિયમ નિર્ધારિત કરવા માટે રાખવામાં આવ્યો છે, જો કે આવા કમિશન તે બધાના સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવામાં આવે છે.ઘણી વ્યક્તિઓ દ્વારા અલગ, સમાન અથવા વૈવિધ્યસભર કૃત્યો કરવા છતાં, જ્યાં સુધી તે એક સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવા માટે કરવામાં આવે છે, ત્યાં સુધી આવા દરેક વ્યક્તિને તે બધાના પરિણામ માટે જવાબદાર બનાવે છે, જાણે કે તેણે પોતે જ તે કર્યું હોય, સમગ્ર ફોજદારી કાર્યવાહી માટે તે સ્પષ્ટ ન હતું અથવા માત્ર અપ્રગટ કાર્ય હતું અથવા માત્ર ગેરકાયદેસર ચૂકની રચના કરતી ભૂલ હતી.તેથી, વિવિધ સંઘો દ્વારા કરવામાં આવેલા કૃત્યો અલગ હોય ત્યારે પણ આ વિભાગને આકર્ષવામાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે, જ્યારે તે એક રીતે અથવા બીજી રીતે સ્થાપિત થાય છે કે તેઓ બધાએ ભાગ લીધો હતો અને સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવામાં પોતાને રોક્યા હતા, જે પૂર્વ-સંકલિત અથવા પૂર્વ-ગોઠવાયેલી યોજના હોઈ શકે છે અથવા જે ગુનાના કમિશન દરમિયાન ક્ષણના ઉશ્કેરાટમાં પ્રગટ અથવા વિકસિત થઈ શકે છે.સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવામાં સંબંધિત વ્યક્તિનો સામાન્ય હેતુ અથવા હેતુ કાં તો સીધા પુરાવાથી

અથવા કૃત્યોના નિષ્કર્ષ અથવા કેસના સંજોગો અને પક્ષકારોના વર્તન દ્વારા સાબિત થઈ શકે છે. અંતિમ નિર્ણય, કોઈપણ રીતે, દરેક કેસના સંજોગોમાંથી અનુમાન કરી શકાય તેવા તારણો પર આધાર રાખે છે.

જ્યાં સુધી હાથ પરના કેસની હકીકતોની વાત છે, અમારા મતે નીચેની અદાલતોને કલમ ૩૪, આઈ. પી. સી. માં સમાવિષ્ટ સિદ્ધાંતોને લાગુ કરીને તમામ આરોપીઓને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦ હેઠળ સજા આપવા માટે દોષિત ઠેરવવાના નિષ્કર્ષ પર પહોંચવા માટે કોઈપણ રીતે દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં. રામ પ્રસાદ ત્રિવેણી પ્રસાદની હત્યા સાથે સંકળાયેલા કેસમાં આરોપીઓને સક્રિય રીતે મદદ કરી રહ્યો હતો અને આરોપી વિરુદ્ધની અન્ય પોલીસ ફરિયાદમાં, રામ પ્રસાદને આ ઘટના માટે સાક્ષી તરીકે ટાંકવામાં આવ્યો હતો, જોકે તેના પર એક અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો છે, તેણે આ કેસમાં આરોપીઓને ત્રિવેણી પ્રસાદ સાથેના તેમના સંબંધોને કારણે તેમજ આરોપી સામે કથિત રીતે ઘર સળગાવવાના કેસમાં સાક્ષી બનવાની તેમની તૈયારીને કારણે નારાજ કર્યા છે, જે રામ પ્રસાદને દૂર કરવાનો આરોપીનો હેતુ અને સામાન્ય હેતુ પૂરતો સ્થાપિત કરે છે. અપીલકર્તા અને જનતા શંકર પણ ફાર્સાથી સજ્જ હતા અને શ્યામ શંકર લાઠી જેવા ઘાતક હથિયારથી સજ્જ હતા. રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓએ રામ પ્રસાદ અને અપીલકર્તાને દૂર કરવા માટે એક સાથે બૂમો પાડવાની તેમની વર્તણૂકને સ્થાપિત કરી હતી, જ્યારે પીડિતાએ તેની

આસપાસથી સ્થળ પરથી ભાગી જવાનો પ્રયાસ કર્યો હતો અને શ્યામ શંકરે લાઠીનું પ્રદર્શન કરીને કહ્યું હતું કે જે કોઈ પણ પીડિતને બચાવવા માટે આવવાનો પ્રયાસ કરશે તેને પણ દૂર કરવામાં આવશે, તે કાયદામાં નક્કર પગલા અને રામ પ્રસાદને દૂર કરવા માટે તમામ આરોપીઓએ શેર કરેલા સામાન્ય હેતુને સાબિત કરવા માટે પૂરતા કાયદાથી વધુ છે.એક પ્રહાર માત્ર જીવલેણ જ ન હતો અને તબીબી પુરાવાના આધારે મૃત્યુનું કારણ બનવા માટે પૂરતો હોવાનું માનવામાં આવતું હતું, પરંતુ અપીલકર્તા અને જનતા શંકર દ્વારા ફાર્સા સાથે એક સાથે કરવામાં આવેલા હુમલાને પીડિતાનો અંત લાવવા માટે તે બધાએ શેર કરેલા સામાન્ય હેતુને આગળ વધારવા માટે જરૂરી ખુલ્લેઆમ કૃત્યો રચવા માટે પૂરતો ગણવામાં આવ્યો છે.પરિણામે, કલમ ૩૪, આઈ. પી. સી. માં સમાવિષ્ટ સિદ્ધાંતોનો હાથ પરના કેસમાં અમલ સંપૂર્ણપણે ન્યાયી હતો અને આ કેસના વિશિષ્ટ તથ્યો પર કોઈ અપવાદને કાયદેસર રીતે લઈ શકાય નહીં, જેના માટે નીચેની બંને અદાલતો દ્વારા વ્યાપકપણે યોગ્ય સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો.કલમ ૩૦૨/૩૪, આઈ. પી. સી. હેઠળની સજા, તેથી, સારી રીતે લાયક છે, આ અપીલમાં કોઈ દખલગીરીની હાકલ નથી.

જાહેર જનતા અથવા જેની દુકાનની સામે આ ઘટના બની છે તે દુકાનના માલિક પાસેથી કોઈ સ્વતંત્ર સાક્ષીની તપાસ ન થવાની ફરિયાદ પર ખાસ કાર્યવાહી કરવામાં આવી છે અને અમારા મતે, પડકાર હેઠળના ચુકાદામાં તેના માટે

આપવામાં આવેલા કારણોને ભૂલભરેલા ન કહી શકાય.હકીકત એ છે કે આરોપીઓએ ગુનેગારોના ચોક્કસ અને હતાશ લડતા જૂથની રચના કરી હતી અને થોડા સમય માટે ગુનાહિત કાર્યવાહી સાથે સંકળાયેલી ખુફી દુશ્મનાવટ દર્શાવવામાં આવી હતી, જે સામાન્ય રીતે તેમની સામે સાક્ષી બનવા માટે તેમની સેવા અથવા સહકાર વધારતી જાહેર જનતામાંથી કોઈપણને અટકાવશે.મામલાના આ પાસા સિવાય, જ્યારે તપાસ અધિકારી (પીડબ્લ્યુ. ૬) પેટીમાં હતા ત્યારે દુકાનના માલિકની તપાસ ન કરવા અંગે તેમને કશું કહેવામાં આવ્યું હોય કે સૂચવવામાં આવ્યું હોય તેવું લાગતું નથી.જ્યાં સુધી માટીની પુનઃપ્રાપ્તિના વાસ્તવિક સ્થળ વિશે ઘટના સ્થળ યોજનામાં ખાસ ચિહ્નિત ન કરવામાં ખામીની વાત છે, નીચેની અદાલતોએ તેને કેસ ડાયરીમાં તેના વિશે ચોક્કસ ઉલ્લેખની દાંતમાં આવી ગંભીર નબળાઈ ગણાવી ન હતી અને આ હકીકતને સાબિત કરવા માટે અન્યથા પૂરતા માનવામાં આવતા પીડબ્લ્યુ-૫ ના ચોક્કસ પુરાવા.અમે નીચેની અદાલતોના ઉપરોક્ત તર્કમાં કંઈ ખોટું અથવા ગેરકાયદેસર જોતા નથી.પીડબ્લ્યુના પુરાવા. ૧ અને ૨, નીચેની અદાલતો સાથે પ્રેરિત વિશ્વાસ, એ હકીકત હોવા છતાં કે તેઓ રામ પ્રસાદના જૂથ સાથે સંકળાયેલા વ્યક્તિઓ છે અને તેમના સંસ્કરણને દોષિત ઠેરવવા અથવા તેમના પુરાવાની નિંદા કરવા અને નીચેની બંને અદાલતો દ્વારા એક સાથે ધારવામાં આવેલા દષ્ટિકોણથી અલગ દ્રષ્ટિકોણ લેવા માટે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીમાંથી અમને કંઈ નક્કર અથવા નોંધપાત્ર બતાવવામાં આવ્યું નથી.

ઉપર જણાવેલા તમામ કારણોસર, અમને ઉપરોક્ત અપીલમાં કોઈ ગુણદોષ દેખાતો નથી.તે જ નિષ્ફળ જાય છે અને બરતરફ થશે.

અપીલ રદ કરવામાં આવે છે.

વી. એસ.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.